

РЕШЕНИЕ

№ 25135

гр. София, 23.07.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 41 състав, в
публично заседание на 17.07.2025 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Луиза Христова

при участието на секретаря Мариана Велева, като разгледа дело номер **6990** по описа за **2025** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 и сл. от АПК. Образувано е по жалба на Д. Г. А. от [населено място], чрез адв. Т., срещу заповед № ЗД/Д-С-ЛЮ-014 от 20.03.2025г. на Директора на ДСП –Л., с която дъщерята на жалбоподателката З. Д. А. е настанена в ППС на М. П. М. – утвърден приеман родител, и живуща на територията на ДСП - В..

В жалбата са наведени доводи за незаконосъобразност на обжалваната заповед. Сочи се, че З., заедно с братята и сестрите ѝ, е изведена принудително от апартамента в ЦВН „Св. Д.“, където пребивава със семейството си. Жалбоподателката е неграмотна и не е разбрала какви документи са ѝ дадени за подпис. През юни в ДСП – Л. ѝ връчен препис от процесната заповед. В последната липсват мотиви за причините за принудителното отнемане на детето. Няма данни за предходни социални доклади, в които да са установени затруднения на майката в отглеждането на детето, а заповедта е издадена въз основа на доклад, съставен един ден след издаването ѝ. В резултат на заповедта е отнето правото на жалбоподателката като нейна майка да общува с детето си и да поддържа емоционална връзка с него. Това е така, защото майката няма финансови възможности да пътува, за да се вижда с детето си, което е настанено на 240 км от С.. Поради това жалбоподателката моли за отмяна на процесната заповед и прекратяване на настаняването на З. Д. А. в социална услуга – ППС на М. П. М., [населено място]. В писмена защита се развиват съображения, че детето не е било в непосредствен риск, защото е живяло от 5 години в Ц. и някакси семейството се е оправяло. До 2025г. не е имало оплаквания за negliжиране и лоши грижи от страна на майката. В този смисъл в административната преписка липсват писмени доказателства, които да опровергават този извод. Съдържащите се в преписката протоколи за посещение на адреса касаят единични случаи на отсъствие на майката и оставяне на децата без

надзор, като протоколът от посещенията за извеждане от децата не може да служи като мотив за издаване на процесната заповед, тъй като тя е издадена преди неговото съставяне. Поради това не е налице трайна невъзможност от страна на майката да отглежда детето. Наведените от ответника основания по-скоро касаят чл. 25, т.4, отколкото т.3 от ЗЗДет.

Ответникът - Директор на Дирекция „Социално подпомагане“ – район Л., СО, чрез процесуалния си представител, оспорва жалбата с доводи за нейната недопустимост като просрочена. В отговор от 14.07.2025г. посочва, че в периода 23.01.-11.03.2025г. социални работници от дирекцията четири пъти са посещавали ЦВН. Същите са констатирали изключително занижена хигиена в жилището, системно оставяне на децата без надзор, заключени в стаята. Децата са с въшки и подстригани по унизителен начин. При посещенията на 21.01.2025г. е установено, че в стаята има пусната печка с открити реотани и децата са сами без надзор. На 21.03.2025г. заедно със служители на 09 РУ – СДВР, служители на ДСП са извели децата. При потропване на врата на стаята майката е била полугола, заедно с 6-те си деца, и неизвестен мъж, който не е биологичния баща на децата. Стаята е била мръсна, разхвърляна, с фасове от цигари на пода. Жалбоподателката е отказала да подпише заповедите на 21.03.2025г. поради това е направен опит заповедта да ѝ се връчи по реда на чл. 18а, като на 25.03.2025г. служители на ДСП са посетили адреса. Майката не е била там, поради което е залепено уведомление на входната врата. Тъй като лицето не се е явило да получи книжата, заповедта се счита връчена на 02.04.2025г. и срокът за оспорването ѝ е изтекъл на 16.04.2025г. Алтернативно жалбата се счита за неоснователна. В становище от 15.07.2025г. ответникът посочва, че детето е на ниска възраст и не може да бъде изслушвано в съдебно заседание. В осз чрез процесуалния си представител ответника поддържа, че децата са изложени на сериозен риск, тъй като майката не притежава родителски капацитет. Преместването на децата от един етаж на друг в ЦВН е вследствие на лошата хигиена в помещението, което първоначално са обитавали. Претендира юрисконсултско възнаграждение.

СПП – редовно призована, не се представлява.

След като прецени доводите на страните и събраните по делото доказателства, приема за установено от фактическа страна следното:

На 21.01.2025г. е подаден сигнал от директора на ЦВН „Св. Д.“ – С. до директора на ДСП - Л., в който се посочва, че на 08.01.2025г. четири от децата са били оставени сами, след като майка им заминала с 2 от децата с екип на спешна помощ. За часовете на отсъствието ѝ грижата за децата е поета от лице, настанено в центъра. Освен това на 21.01.2025г. в стаята е имало пусната печка с открити реотани, като децата са били сами. На 23.01.2025г. е извършено посещение от служители от ДСП Л., които са установили, че майката работи в строителството, но отрича да оставя децата сами. При посещение на 05.02.2025г. е установено, че на адреса е сочения като биологичен баща на децата, който е уведомен за необходимостта от поддържане на по-добра хигиена на жилището. При посещение на 25.02.2025г. е установено, че децата са заключени сами в жилището. Социалните работници са влезли със съдействието на директора на ЦВН „Св. Д.“, като всички деца, без К., са били сами, вкл. бебето И.. За обяд са имали оставена храна – гъби с ориз.

На 06.03.2025г. директора на ЦВН „Св. Д.“ е уведомил директора на ДСП – Л., че майката на децата е била задържана на 04.03.2025г. за 254ч. в 03 РУ на МВР. За периода на настаняване – 2020-2025г., ЦВН е подали 3 сигнала за безотговорно отношение на майката и лицето, с което съжителства на семейни начала, включващо липса на родителски контрол, арогантен речник, емоционална нестабилност, злоупотреба с алкохол. Посочено е още, че децата са без имунизации и не посещават детска градина. На 11.03.2025г. е направено четвърто посещение на адреса от служители на ДСП – Л., които са установили, че майката е запозната със сигнала на директора на

ЦВН, но отказва да съдейства, да подобри поведението си и грижите си за децата. Поради това е уведомена, че ДСП – Л. ще предприеме действия за извеждане на децата от семейството.

На база горната фактическа обстановка е изготвен социален доклад изх. № СЛ/Д-С-ЛЮ/969-001 от 20.03.2025г., според който грижи за детето З. полагат майка ѝ и сочения за биологичен баща Е. Б.. Детето е силно negliжирано, отглежда се в изключително лоши битови условия, въпреки оказаното съдействие от общинската администрация и осигурената финансова подкрепа от фондация. Детето не е имунизирано, не посещава детско заведение. То е около 4 год. и още не може да определи отношението си към близките и заобикалящата го среда. Тя, заедно с братята и сестрите ѝ, се грижат един за друг. Майката не осъзнава ролята на родител. Въпреки консултациите в продължение на 2 месеца, тя не променя отношението си, разбирането и полагането на грижи за З.. Не може да се определи дали изразява емоционална топлина към детето си. Прави се извод, че не се справя добре с основните родителски задължения, не насърчава и не подпомага З. в игри, в усвояване на подходящо поведение. Детето се отглежда при неблагоприятни битови и социални условия, което води до неуспешно ранно формиране на чувство за справяне с правила и действа неблагоприятно за разгръщане на добри характерови черти в последващ етап от развитието и възпитанието на детето. Майката не изяснява желание за ползване на социална услуга в общността. Поради това е прието, че е налице риск за живота и здравето на детето, и е предложено взимане на мярка за закрила по чл. 26 от ЗЗДет.

От направеното проучване са установени свободни места в професионални приемни семейства на територията на [населено място] за четири от децата, вкл. и за З.. Изготвен е план за действие с цел качествена грижа за детето и задоволяване на потребностите му за срок от 1 год., гарантиране на здравните и емоционалните му потребности в периода на настаняване. На това основание е издадена Заповед №ЗД/Д-С-ЛЮ-014/20.03.2025 г. на Директора на Дирекция „Социално подпомагане“ – Л. към Агенцията за социално подпомагане, с която на основание чл. 25, ал.1, т. 3, чл. 26, ал.1 и чл. 27, ал.1 от ЗЗДет., е наредено малолетната З. Д. А. да бъде настанена в ППС на М. П. М. – утвърден приемен родител на територията на [населено място]. На 21.03.2025г. служители на ДСП Л., със съдействието на служители от 09 РУ – МВР, са се опитали да връчат заповедта на адреса на жалбоподателката. Видно от протокол на л. 24, подписан от двама социални работници и още трима свидетели, същата е установена на адреса с 6-те си деца и непознат мъж. Жалбоподателката е била полугола, мъжът е отказал да се легитимира и е задържан от полицията. Стаята е била непроветрена, с цигарен дим, фасове по пода. Майката на децата е отказала да подпише заповедта. Децата са били в лошо състояние, без достатъчно дрехи, подстригани по унизителен начин, с въшки и черни петна по кожата. Децата са изведени от семейството и на 21.03.2025г. са предадени на ППС във В.. На 21.03.2025г. е съставен втори социален доклад за приключване на случая и предаването му на ДСП В.. На същата дата е изготвено уведомление по чл. 18а, ал.9 от АПК, залепено на входната врата на настоящия адрес на жалбоподателя на 25.03.2025г. На 02.04.2025г. е констатирано, че в 1-седмичния срок никой не се е явил да получи документите. На 21.05.2025г. е получено писмо от директора на ДСП В., в което се посочва, че жалбоподателката не е намерена на постоянния си адрес, посетен на 28.04.2025г., като лицето, което живее там, не я познава. Настоящият адрес на [улица] не съществува, защото сградата е разрушена. Жалбоподателката е намерена едва на 03.06.2025г., когато ѝ е връчена процесната заповед, и е консултирана за необходимостта от поддържане на контакт с децата.

По делото е представен доклад на директора на ДСП В. от 10.07.2025г., в който се посочва, че не се установяват затруднения в отглеждането и възпитаването на детето в приемното семейство. Първоначално детето е показвало негативни навици – нежелание да се къпе, използване на

нецензурни думи и жестове, лягане и разтваряне на крака при споменаване на майка му, но впоследствие се е адаптирало. Към момента детето прегръща приемния родител, играе си с внучето му, изглежда щастливо и спокойно, не пита за майка си. Има личен лекар, който посочва, че детето е в добро здравословно състояние, има имунизации, добра лична хигиена. От настаняването до момента – повече от 3 мес., майката не го е търсила нито по телефона, нито на място, нито е изразила желание за реинтеграция.

По делото е представено решение № 275 от 30.05.2025г. по гр.д. № 955 от 2025г. по описа на РС Видин, с което е потвърдено настаняването на детето З. Д. А. в ППС на М. П. М. за срок от 1 год., считано от датата на процесната заповед – 20.03.2025г., като видно от удостоверение от деловодителя на състава от 16.07.2025г., решението не е влязло в сила.

По делото е изслушан като свидетел главен социален работник в ОЗД при ДСП – Л. Н. П. К.. Същата посочва, че не е пряко свързана със случая на З., но има наблюдение върху работата на отдела по този случай. Посещавала е жилището, където З. е отглеждана в ЦВН „С. Д.“ – Л., два пъти, заедно с други колеги, водещи по случая. Първият път е било през 2024 г., по сигнал на съседите от ЦВН, че децата се оставят без надзор. Установила е влошени хигиенно битови условия в помещението – мръсно, разхвърляно, с дървеници в жилището. Децата не са имали какво да ядат. Майката е отворила хладилника, в който не е имало нищо. Твърдяла е, че взима нещо, което се изяжда на момента, и че не оставя децата без надзор. Децата били в много мръсен външен вид, някои от тях голи. Вторият път е било при извеждането на децата, към 08,00ч. сутринта. Чакала е 15-20 минути докато ѝ се отвори. След това от вътре е излязъл непознат мъж, а впоследствие - и майката Д.. Децата били голи и социалните работници носели дрехи, за да ги облекат. Жилището било силно замърсено и разхвърляно, с остатъци от храна, фасове по пода, майката пушела в присъствието на шестте си деца в една стая. Дали ѝ заповедта, но тя не я погледнала. Обяснили ѝ, че това е заповед, с която децата се извеждат и ще се настанят на определено място. При първото помещение семейството е било в едно жилище в ЦВН, а при второто - в друго жилище в ЦВН, по-малко.

При тази фактическа обстановка, съдът достигна до следните правни изводи:

Жалбата е ДОПУСТИМА, като депозирана в срок – на 16.06.2025г. и съобразно изискванията на АПК, от лице с активна процесуална легитимация по чл.27а, ал.1 от ЗЗДет., пред надлежния съд, срещу индивидуален административен акт по чл.27, ал.1 от ЗЗДет. Неоснователни са възраженията на ответника за просрочие на жалбата, тъй като по делото няма доказателства, че жалбоподателят е търсен на последния адрес в ЦВН „Св. Д.“ съгласно чл. 18а, ал.8 от АПК, като няма данни кога лицето е напуснало центъра. Освен това на постоянния адрес лицето е търсено на 28.04.2025г., където не живее, а настоящия адрес не съществува. Няма данни обаче да е спазен реда по чл. 18а, ал.10 от АПК, поради което съдът приема, че заповедта е връчена на жалбоподателя на 02.06.2025г., както е посочено в жалбата. По същество същата е НЕОСНОВАТЕЛНА, поради следните съображения:

Административният акт е издаден от компетентен орган в кръга на неговите правомощия, съгласно чл.27, ал.1 от ЗЗДет. при спазване на установената писмена форма и изискуеми реквизити /чл.59, ал.2 от АПК/. Същият отговаря на законовите изисквания за съдържание, доколкото в него изрично е посочено правното основание за издаването му, а фактическите такива се съдържат в изложените мотиви към констативната част на акта и в представения към административната преписка социален доклад. Изложеното в социалния доклад представлява юридическия факт (респ. фактическият състав), от който органът черпи упражненото от него субективно административно право. Това са конкретните факти, въз основа на които същият е счел, че следва да упражни предоставената му компетентност и на базата на които се извършва

последващата съдебна преценка за законосъобразност на акта. Съгласно ТР № 16/1975 г. на ОСГК на ВС на РБ мотивите към административния акт могат да се съдържат в друг документ, съставен с оглед предстоящото издаване на административния акт от помощни и подчинени на издателя на акта органи. Заповедта е издадена от компетентен орган в рамките на предоставените му по закон правомощия и предвид настоящия адрес на детето към датата на издаването ѝ /чл. 27 ал.1 от ЗЗДет/. В хода на административното производство не са допуснати съществени нарушения на административно-производствените правила, като са изяснени всички релевантни факти и обстоятелства /чл.35 от АПК/ и са взети предвид обясненията на всички участниците в производството /чл.36 от АПК/. Неоснователно е възражението на жалбоподателката, че поради неграмотност не е разбрала какви документи са ѝ дадени за подпис, защото същите са ѝ разяснени като съдържание от служителите на ответника, присъствали при отвеждането на децата. Освен това същата се е възползвала от правото да подаде жалба срещу заповед, както и да подпише пълномощно на адвокат, следователно разбира и защитава правата си.

Административният акт е издаден при спазване на установената писмена форма и изискуеми реквизити /чл.59, ал.2 от АПК/. Същият отговаря и на законовите изисквания за съдържание, доколкото в него изрично е посочено правното основание за издаването му - чл. 27, ал.1, вр. 25, ал. 1, т. 3 и чл. 26, ал.1 от ЗЗДет, а фактическите такива се съдържат в изложените мотиви към констативната част на акта и в представената административна преписка. Заповедта е мотивирана с констатациите в социалния доклад.

В случая спрямо детето е взета мярка за закрила по чл. 27, ал.1 от ЗЗДет. - настаняване в приемно семейство поради зачестили случаи на оставяне на детето без надзор, липса на грижа за него, negliжиране на здравните, образователните и емоционалните му потребности, създаване на съмнителни нравствени възприятия и ценности. Настаняването е предприето поради изчерпани възможности за оставане на детето в домашна и семейна среда и възможности за прилагане на мерки за закрила на детето в семейна среда, тъй като майката и соченият за биологичен баща на детето не са реагирали на предоставената им подкрепа и са отказали съдействие, като нищо в отглеждането на децата не се е променило. Доказателство за това е и факта, че от настаняването на детето в ДСП В. до момента майката не е проявила интерес към него, не е направила опит да установи контакт нито с детето, нито със социалните работници. Горното демонстрира трайната невъзможност на родителя да се грижи за детето, което правилно ответникът е възприел като основание по чл. 25, ал.1, т.3 от ЗЗДет. за издаване на процесната заповед. От ангажирания по делото доказателствен материал не се опровергават констатациите в социалния доклад, мотивирали административния орган да издаде оспорения акт. Неоснователно е възражението на жалбоподателя, че социалния доклад е издаден след заповедта, тъй като са налице 2 доклада – единият от 20.03.2025г., а другият от 21.03.2025г. за приключване на случая. Не се споделят и доводите за отнето право на жалбоподателката да общува с детето си и да поддържа емоционална връзка с него, тъй като дори да не може да пътува, същата може да осъществи контакт по телефон. Такъв обаче не е направен. Освен това същата не е проявила никакъв интерес към социална услуга в общността с цел бъдеща реинтеграция на детето. Не е за подценяване и факта, че след извеждане на детето от семейната среда на майката, в емоционалното състояние на детето са наблюдавани позитивни поведенчески промени, които поставят под съмнение силната емоционална свързаност на детето с майка си. Следователно с процесната заповед действително се осигурява интересът на детето, като с настаняването в приемно семейство се създава възможност

на детето да се обърне внимание, да се удовлетворяват нуждите му – физически и емоционални, да получи качествена грижа, която да създаде у него усещане за стойност и значимост като човешко същество. В този смисъл е и решение № 275 от 30.05.2025г. по гр.д. № 955 от 2025г. по описа на РС Видин. Неоснователни са възраженията на жалбоподателя за липса на трайна невъзможност да се отглежда детето в семейна среда, защото всички констатации в тази връзка на служителите на ответника са от началото на 2025г. Дори да се приеме, че преди това не е имало преписка в ДСП по случая с детето З., както твърди изслушаният свидетел, от началото на 2025г. се установяват последиците от натрупаното преди това negliжиране на детето и неговите нужди. Детето е на 4 год., няма личен лекар, няма имунизации, няма създадени хигиенни навици, negliжирани са образователните му потребности. Доказателство затова е посоченото в доклада на ДСП В. от 14.07.2025г., в който е посочено, че в първите дни от настаняването в приемно семейство детето не е говорело добре, страхувало се е да влезе в банята, пищяло е при пускане на душа, не е знаело как да ползва тоалетната, не е могло да спи добре нощем и се е случвало да се събуди, да стане от леглото, да се върти в кръг и да крещи, казвало е неприлични думи, а при въпроси за мама е лягала на леглото и е разтваряла крака, като е показвала неприлични жестове с уста и пръсти. Тази информация показва, че оправянето на майката „някакси“ от раждането на детето до извеждането му не е достатъчно, за да се приеме, че за него се полага някаква грижа. В случая не става въпрос само за липса на средства, но и за създаване на жизненоважни навици у детето и правилни възприятия за социалната роля на майката, за нравствеността, за ролята на родител. Поради това правилно е приложено именно основанията на т.3 на чл. 25, ал.1, а не на т.4 от ЗЗДет., още повече, че няма данни върху детето да е оказвано насилие, което е кумулативно изискване на т.4. Освен това е несъстоятелно да се оспорва законосъобразността на процесната заповед поради неправилно посочено основание без да се отричат фактите, установяващи риска за физическото, психическо, нравствено, интелектуално и социално развитие на детето. Целта на мерките за закрила на детето е като краен резултат да се осигурят условия за нормално развитие на детето в подходяща среда. В интерес на детето е да бъде отглеждано в предвидима среда, съобразена и адаптирана с възрастовите му нужди като за него се полагат грижи, вместо да му се възлага отговорност по отглеждане на помалките му братя и сестри. Следва да се има предвид, че съгласно практиката на Съда по правата на човека и основните свободи, (решението *C. v. R.*, № 13589/07, § 69), държавата има задължение да предприеме мерки както за подпомагане на контакта на родителите с детето, така и да защити неговите най-висши интереси. Съобразно практиката на Съда по правата на човека по приложението на чл. 8 от Европейската конвенция за защита правата на човека и основните свободи (ЕКЗПЧ) националният съд дължи да осигури справедлив баланс между интересите на детето и тези на родителя, като се подчертава, че водещ е интересът на детето (решение на Голямата камера, по делото *S. v. G.*, № 30943/96, § 64). В този смисъл е и решението на Съда по правата на човека по делото *Ribic v. C.*, (№ 27148/12, § 92.). Според указанията, установени в § 1, т. 5 ДР на ЗЗДет, за да се определи кое решение ще е от "най-добър интерес на детето", трябва да се съобразят неговите физически, психически и емоционални потребности; възрастта, миналото и други характеристики; опасността или вредата, която е причинена на детето или има вероятност да му бъде причинена; способността на родителите да се грижат за детето; последиците, които ще настъпят за детето при промяна

обстоятелствата; други обстоятелства, имащи отношение към детето. В случая, в хода на административната процедура и при издаване на оспорената заповед са съобразени възрастта и потребностите на З., както и нейните интереси.

При всички тези данни съдът счита, че спрямо детето З. законосъобразно е предприета мярка за закрила настаняване в професионално приемно семейство съгласно заповед № ЗД/Д-С-ЛЮ-014 от 20.03.2025г., която следва да бъде потвърдена, а жалбата срещу нея – отхвърлена като неоснователна.

С решението разноси не се възлагат. О. контрол за законосъобразност е в защита не само на заявените с жалбата права на майката, но най-вече в защита интересите на детето З.. Като се позовава на прякото действие на Конституцията на Република България и на примата на международните договори, ратифицирани по конституционен ред, обнародвани и влезли в сила за Република България - чл.5, ал.2 и ал.4 от КРБ, чл. 9, § 1 от Конвенцията за правата на детето и чл.8 от ЕКЗПЧОС, съдът не прилага разпоредбата на чл.143, ал.3 от АПК и не присъжда поисканото юрисконсултско възнаграждение за защитата на ответника.

Водим от горното, съдът

Р Е Ш И:

ОТХВЪРЛЯ жалбата на Д. Г. А. от [населено място], чрез адв. Т., срещу заповед № ЗД/Д-С-ЛЮ-014 от 20.03.2025г. на Директора на ДСП –Л..

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване с касационна жалба в 14 - дневен срок от съобщението му чрез Административен съд София – град пред Върховния административен съд.

Препис от решението да се изпрати на страните.

СЪДИЯ: